

P.Z. br. 592

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/13-01/346

URBROJ: 65-13-02

Zagreb, 20. prosinca 2013.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 18. prosinca 2013. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ivana Vrdoljaka, ministra gospodarstva, Alena Leverića, zamjenika ministra gospodarstva, te mr. sc. Jelenu Zrinski Berger, Sabinu Škrtić, Senadu Dürriegl, Vedrana Kružića, Filka Ceznera i Ivu Milatića, pomoćnike ministra gospodarstva.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/13-01/299

Urbroj: 50301-05/05-13-1

Zagreb, 18. prosinca 2013.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ivana Vrdoljaka, ministra gospodarstva, Alena Leverića, zamjenika ministra gospodarstva, te mr. sc. Jelenu Zrinski Berger, Sabinu Škrtić, Senadu Dürriegl, Vedrana Kružića, Filka Ceznera i Ivu Milatića, pomoćnike ministra gospodarstva.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, prosinac 2013.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o tržištu plina (Narodne novine, broj 28/2013) uređuju se pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu proizvodnju, transport, skladištenje, upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin distribuciju i opskrbu plinom te za organiziranje tržišta plina kao dijela plinskog tržišta Europske unije. Nadalje utvrđuju se pravila koja se odnose na zaštitu kupaca, organiziranje i funkcioniranje plinskog sektora, koncesija za distribuciju plina i koncesija za izgradnju distribucijskog sustava, pravo pristupa treće strane, model bilančnih skupina, otvoren pristup tržištu, utvrđivanje obveza općih usluga i prava kupaca plina, a koja uključuju prava krajnjih kupaca, odvojeno vođenje poslovnih knjiga, financijskih izvješća, pravila pristupa plinskom sustavu, načela uzajamnosti i prekogranični transport plina.

S obzirom na uočene promjene na tržištu plina u Republici Hrvatskoj, kao i postojeće zakonsko rješenje kada se govori o opskrbi plina na način kako je to riješeno u prijelaznim i završnim odredbama važećeg Zakona kojim je određeno da se za dobavljača plina određuje opskrbljivač opskrbljivača u obvezi javne usluge do 31. ožujka 2014. godine. Što znači da tvrtka Prirodni plin d.o.o. trenutno ima obvezu opskrbe opskrbljivača u obvezi javne usluge do kraja ožujka 2014. godine kada joj istječe ugovor o skladištenju plina s tvrtkom Podzemno skladište plina d.o.o. Isto tako, Pravilnikom o organizaciji tržišta prirodnog plina tvrtka Prirodni plin d.o.o. imenovana je za ponuditelja energije uravnotežena do 31. ožujka 2014. godine.

Nadalje, odredbama važećeg Zakona kojim se uređuju dužnosti proizvođača plina i proizvođača prirodnog plina određeno je da je proizvođač prirodnog plina dužan osigurati da cjelokupna proizvedena količina prirodnog plina bude prvenstveno ponuđena opskrbljivačima koji opskrbljuju plinom kupce na teritoriju Republike Hrvatske, dok su opskrbljivači u obvezi javne usluge dužni osigurati potrebne uvjete za redovitu i sigurnu opskrbu krajnjih kupaca plinom na način da prvenstveno kupuju plin od proizvođača plina, a nedostatne količine plina od trgovaca te od drugih opskrbljivača, na organiziranom tržištu plina ili iz uvoza.

S obzirom da u Republici Hrvatskoj još uvijek nisu ispunjeni nužni preduvjeti za potpunu liberalizaciju plinskog tržišta na maloprodajnoj razini, navedena zakonska rješenja mogla bi imati značajan i nemali utjecaj na daljnji razvoj maloprodajnog tržišta plina u Republici Hrvatskoj.

Kako bi se osigurala sigurnost i pouzdanost opskrbe kupaca iz kategorije kućanstvo ovakvim Prijedlogom zakona, otvara se mogućnost proglašavanja strateškog dijela proizvodnje prirodnog plina na teritoriju Republike Hrvatske. S obzirom da od 1. travnja 2014. godine tvrtka Prirodni plin d.o.o. više nema obvezu opskrbljivati opskrbljivače u javnoj usluzi opskrbe plinom,

otvara se prostor za imenovanjem opskrbljivača na veleprodajnom tržištu koji bi bio dužan kupovati plin od proizvođača prirodnog plina i prodavati ga opskrbljivačima u javnoj usluzi opskrbe, po reguliranoj cijeni, isključivo za kupce iz kategorije kućanstvo i opskrbu plinom onih energetskih subjekata, pravnih i fizičkih osoba kojom se toplinskom energijom proizvedenom iz plina opskrbljuju kućanstvo u skladu sa zakonom kojim se uređuje toplinska energija od strane Vlade Republike Hrvatske.

Dakle, uzimajući u obzir sve nužne preduvjete za potpunu liberalizaciju plinskog tržišta, odnosno deregulaciju krajnje cijene plina za kućanstva, kao što su uspostavljanje sustava zaštite ugroženih kupaca, odgovarajuća razina razvijenosti veleprodajnog tržišta, ostvarenje tehničkih preduvjeta za efikasnu promjenu opskrbljivača plinom na razini kućanstva, raspoloživost prirodnog plina proizvedenog u Republici Hrvatskoj sudionicima na tržištu plina pod jednakim uvjetima, gospodarski rast i drugo, a koji u Republici Hrvatskoj još uvijek nisu ispunjeni, otvara se mogućnost uvođenja prijelaznog razdoblja u kojem bi veleprodajna komponenta krajnje cijene plina za kućanstva ostala regulirana.

Nadalje, predmetnim Zakonom, predlaže se brisanje odredbe koja je određivala obvezu tijelu nadležnom za socijalnu skrb da planira i osigura sredstva za plaćanje isporučenog plina ugroženom kupcu, odnosno da plaća plin opskrbljivaču u okviru javne usluge u slučaju kada ugroženi kupac ne plaća takvom opskrbljivaču isporučeni plin. Navedena problematika planira se rješavati kroz uredbu o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenoga kupca, odnosno uredbu o kriterijima za stjecanje status ugroženoga kupca, a koje se donose temeljem Zakona o energiji i kojim je uređeno da Ministarstvo gospodarstva, u suradnji s ministarstvom nadležnim za socijalnu skrb daje prijedlog Vladi Republike Hrvatske za utvrđivanje kriterija za stjecanje statusa ugroženoga kupca.

Stoga, uzimajući u obzir Prijedlog zakona o socijalnoj skrbi, važeći Zakon o energiji, kao i planirane uredbe o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenoga, odnosno ugroženoga kupca, ovim Zakonom predlaže se otklanjanje obveze vezane uz planiranje i osiguravanje sredstava za isplatu isporučenog plina ugroženom kupcu, odnosno plaćanje plina opskrbljivaču u okviru javne usluge u slučaju kada ugroženi kupac ne plaća opskrbljivaču plina od strane tijela nadležnoga za socijalnu skrb, jer se isto sukladno važećem zakonodavnom okviru smatra suvišnim obvezom, a samo područje zakonski i administrativno previše regulirano.

Zaključno, u cilju osiguravanja kontinuiteta rješavanja problematike vezane uz određivanje kriterija zaštićenih, odnosno ugroženih kupaca plina, uklanjanja nepotrebnih administrativnih prepreka, stvaranja dvostruke nadležnosti i paralelnih sustava kao i otklanjanje mogućnosti od eventualne utuživosti od strane opskrbljivača plinom, što bi moglo rezultirati dodatnim troškovima na račun državnog proračuna ukazala se je potreba za ovakvim zakonskim rješenjem.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona neće biti potrebno osigurati posebna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE RAZLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbom članka 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013) predviđeno je da se zakon, iznimno, može donijeti po hitnom postupku, kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi, koji u prijedlogu moraju biti posebno obrazloženi. Naime, uzimajući u obzir sve nužne preduvjete za potpunu liberalizaciju plinskog tržišta odnosno deregulaciju krajnje cijene plina za kućanstva, kao što su uspostavljanje sustava zaštite ugroženih kupaca, odgovarajuća razina razvijenosti veleprodajnog tržišta, ostvarenje tehničkih preduvjeta za efikasnu promjenu opskrbljivača plinom na razini kućanstva, raspoloživost prirodnog plina proizvedenog u Republici Hrvatskoj, sudionicima na tržištu plina pod jednakim uvjetima, gospodarski rast i drugo, a koji u Republici Hrvatskoj još uvijek nisu ispunjeni, otvara se mogućnost uvođenja prijelaznog razdoblja u kojem bi veleprodajna komponenta krajnje cijene plina za kućanstva ostala regulirana, odnosno ovim Zakonom stvaraju se uvjeti za normalno funkcioniranje tržišta plina u Republici Hrvatskoj. Stoga je nužno ovaj Zakon donijeti po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA

Članak 1.

U Zakonu o tržištu plina (Narodne novine, broj 28/2013), članak 2. mijenja se i glasi:

„Ovim se Zakonom u zakonodavstvo Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanje izvan snage Direktive 2003/55/EZ (Tekst zanačajan za EGP)(SL L 211, 14.8.2009.)

Članak 2.

U članku 3. stavku 2. točki 32. riječ: „opskrbljivača“ zamjenjuje se riječju: „opskrbljivač“.

Iza točke 32. dodaje se nova točka 33. koja glasi:

„33. opskrbljivač na veleprodajnom tržištu – opskrbljivač plinom koji prema reguliranim uvjetima kupuje plin od proizvođača prirodnog plina na teritoriju Republike Hrvatske te ga po reguliranim uvjetima prodaje opskrbljivačima u javnoj usluzi opskrbe za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo,“

Dosadašnje točke od 33. do 57. postaju točke 34. do 58.

Članak 3.

U članku 5. stavku 8. iza riječi: „proizvođača“ dodaje se riječ: „prirodnog“.

Iza stavka 8. dodaje se novi stavak 9. koji glasi:

„(9) Energetski subjekt iz stavaka 4. i 6. ovoga članka dužni su kupovati plin za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo od opskrbljivača na veleprodajnom tržištu koji kupuje plin od proizvođača prirodnog plina.“

Dosadašnji stavci od 9. do 13. postaju stavci 10. do 14.

Članak 4.

Iza članka 5. dodaje se članak 5.a koji glasi:

“Članak 5.a

(1) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva može odlukom na određeno vremensko razdoblje, ne dulje od 3 (tri) godine, odrediti opskrbljivača na veleprodajnom tržištu koji je dužan, po reguliranim uvjetima, prodavati plin opskrbljivačima u javnoj usluzi opskrbe za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo te osigurati pouzdanu i sigurnu opskrbu uključujući i uvoz plina.

(2) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva može odlukom na određeno vremensko razdoblje, ne dulje od 3 (tri) godine, odrediti proizvođaču prirodnog plina na području Republike Hrvatske obvezu prodaje prirodnog plina, po reguliranim uvjetima, opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu koji opskrbljuje opskrbljivače u javnoj usluzi opskrbe za kupce iz kategorije kućanstvo.

(3) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, može za imenovanog opskrbljivača na veleprodajnom tržištu koji prodaje plin opskrbljivačima u javnoj usluzi opskrbe za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo odlukom propisati prioritet (pravo prednosti) prilikom provođenja postupka za rezervaciju i raspodjelu kapaciteta sustava skladišta plina.

(4) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva može odlukom na određeno vremensko razdoblje, ne dulje od 3 (tri) godine, odrediti cijenu plina po kojoj je proizvođač prirodnog plina, prirodni plin proizveden na području Republike Hrvatske, dužan prodavati opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu koji prodaje plin opskrbljivačima u javnoj usluzi opskrbe za kupce iz kategorije kućanstvo.

(5) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva može odlukom na određeno vremensko razdoblje, ne dulje od 3 (tri) godine, odrediti cijenu plina po kojoj je opskrbljivač na veleprodajnom dužan prodavati plin opskrbljivačima u javnoj usluzi za kupce iz kategorije kućanstvo.

(6) Prilikom donošenja odluka iz stavaka 1., 2., 3. 4. i 5. ovoga članka Ministarstvo će zatražiti mišljenje Agencije.“.

Članak 5.

U članku 13. stavku 1. točki 3. riječi: “opskrbljivačima koji opskrbljuju plinom kupce“ zamjenjuju se riječima: “opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu i zajamčenom opskrbljivaču“.

Članak 6.

U članku 54. stavku 3. riječi: “tri tjedna“ zamjenjuju se riječima: “15 radnih dana“.

Članak 7.

U članku 56. stavku 4. riječi: “transportni ili“ brišu se, a riječi: “distribucijski sustav“ zamjenjuju se riječima: “distribucijskom sustavu“.

Stavak 9. mijenja se i glasi:

“(9) Operator distribucijskog sustava dužan je dostaviti zajamčenom opskrbljivaču podatke o kupcima koji prelaze u zajamčenu opskrbu u roku od pet dana od pisane obavijesti iz članka 48. točke 11. ovoga Zakona.”.

Članak 8.

U članku 59. točki 2. riječi: “transportni ili“ brišu se.

Članak 9.

U članku 65. stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 3. i 4.

Članak 10.

U članku 79. stavku 3. riječ: “vlasnika“ zamjenjuje se riječima: “organizatora zatvorenog“.

U stavku 5. riječ: “Vlasnik“ zamjenjuje se riječju: “Organizator“.

Članak 11.

U članku 85. stavku 3. broj: “60“ zamjenjuje se brojem: “15“.

Članak 12.

U članku 91. stavku 1. podstavku 3. riječi: “opskrbljivaču u javnoj usluzi, odnosno zajamčenom opskrbljivaču“ zamjenjuju se riječima: “opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu i zajamčenom opskrbljivaču“.

Članak 13.

U članku 105. stavcima 1. i 2. brojevi: “91/11.“ zamjenjuju se brojevima: “114/11.“.

U stavku 6. riječ: “siječnja“ zamjenjuje se riječju: “veljače“.

Članak 14.

Iza članka 105. dodaje se članak 105.a koji glasi:

“Članak 105.a

Ako Vlada Republike Hrvatske donese odluku iz članka 5.a. stavka 1. ovoga Zakona opskrbljivač opskrbljivača u obvezni javne usluge iz članka 105. stavka 1. ovoga Zakona dužan je u roku 15 dana od dana donošenja te odluke, dostaviti imenovanom opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu podatke o prodanoj količini plina u pojedinom mjesecu opskrbljivaču u obvezi javne usluge opskrbe za kupce koji imaju pravo na opskrbu u obvezi javne usluge te rezervirane i korištene kapacitete transportnog sustava za opskrbljivače u javnoj usluzi opskrbe za kupce koji imaju pravo na opskrbu u obvezi javne usluge, po pojedinom priključku za prethodne 3 (tri) kalendarske godine.“.

Članak 15.

U članku 106. stavku 2. riječi: “siječnja“ zamjenjuju se riječima: “ožujka“.

U stavku 3. iza riječi: “Hrvatskoj“ briše se točka i dodaju se riječi: “u skladišnoj godini 2014./2015.“.

Članak 16.

U članku 110. u cijelom stavku 8. ispred broja: “5” zarez i broj: “6” brišu se.

Članak 17.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1. Ovim se člankom nadopunjuje naziv Direktive iz članka 2. Zakona o tržištu plina (Narodne novine, broj 28/2013) o primjeni pravne stečevine Europske unije.

Članak 2. Ovim se člankom uvodi nova definicija i to opskrbljivač na veleprodajnom tržištu, a koji prema reguliranim uvjetima kupuje plin od proizvođača prirodnog plina na teritoriju Republike Hrvatske te ga po reguliranim uvjetima prodaje opskrbljivačima u javnoj usluzi opskrbe za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo te se ispravlja nomotehnički nedostatatak u izrazima.

Članak 3. Ovim se člankom pobliže određuje da se predmeta odredba odnosi upravo na proizvođača prirodnog plina, kao i obveza posebno određenim energetske subjektima da su dužni kupovati plin za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo od opskrbljivača na veleprodajnom tržištu koji kupuje plin od proizvođača prirodnog plina.

Članak 4. Ovim člankom uređuju se mehanizmi kojima Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva gospodarstva može odlukom na određeno vremensko razdoblje, odrediti za pojedine energetske subjekte obvezu prodaje plina, odnosno prirodnog plina na području Republike Hrvatske, po reguliranim uvjetima, odnosno pravo prvenstva prilikom provođenja postupka za rezervaciju i raspodjelu kapaciteta sustava skladišta plina, a kako bi se na najefikasniji način uredilo tržište plina.

Članak 5. Ovim člankom se usklađuje tekst Zakona s predloženom novom odredbom 5.a..

Članak 6. Ovim člankom se određuje rok krajnjem kupcu za promjenu opskrbljivača plinom na petnaest radnih dana.

Članak 7. Ovim člankom određuje se da se predmetna obveza odnosi isključivo na operatora distribucijskog sustava, koji je dužan dostaviti zajamčenom opskrbljivaču podatke o kupcima koji prelaze u zajamčenu opskrbu u roku od pet dana od pisane obavijesti.

Članak 8. Ovim člankom određuje se također da se predmetna odredba odnosi isključivo na operatora distribucijskog sustava, a ne operatora transportnoga sustava kao dosada.

Članak 9. Ovim člankom određeno je da se predmetna odredba briše iz razloga jer nadležno tijelo za socijalnu skrb sukladno svojim propisima kojima se uređuje predmetno područje nisu planirali niti su u mogućnosti osigurati sredstva za plaćenje isporučene električne energije ugroženom kupcu, odnosno opskrbljivaču u okviru univerzalne usluge kada ugroženi kupac ne plaća takvom opskrbljivaču električnu energiju, u okviru državnog proračuna.

Članak 10. Ovim člankom se zbog pojednostavljenja procedura davanja suglasnosti kod zatvorenih distribucijskih sustava, od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije usklađuje predmetni članak te se ujedno rješava problema s određivanjem vlasništvom organizatora zatvorenog distribucijskog sustava u praksi.

Članak 11. Ovim člankom se određuje da je Hrvatska energetska regulatorne agencija dužna provesti savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupku donošenja mrežnih pravila distribucijskog sustava u roku od minimalno 15 dana, no sukladno Zakonu o regulaciji energetskih djelatnosti (Narodne novine, broj 120/2012) ista je dužna osigurati rok od najmanje dva mjeseca, u postupku savjetovanja, za podnošenje prigovora na prijedlog metodologija i tarifnih sustava.

Članak 12. Ovim člankom se usklađuje tekst Zakona, odnosno prekršajne odredbe s predloženom novom odredbom 5.a. te ostalim odredbama Zakona.

Članak 13. Ovim člankom se nomotehnički dorađuje tekst Zakona, s obzirom na pogrešnu referencu u važećem Zakonu o tržištu plina te se ujedno predlaže izmjena roka za podnošenje prijedloga Vladi republike Hrvatske zajamčenog opskrbljivača u obvezi zajamčene opskrbe plinom za teritorij Republike Hrvatske.

Članak 14. Ovim člankom određeno je da ako Vlada Republike Hrvatske donese predmetnu odluku da je opskrbljivač opskrbljivača u obvezni javne usluge dužan dostaviti imenovanom opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu podatke o prodanoj količini plina u pojedinom mjesecu opskrbljivaču u obvezi javne usluge opskrbe za kupce koji imaju pravo na opskrbu u obvezi javne usluge te rezervirane i korištene kapacitete transportnog sustava za opskrbljivače u javnoj usluzi opskrbe za kupce koji imaju pravo na opskrbu u obvezi javne usluge, po pojedinom priključku za prethodne tri kalendarske godine.

Članak 15. Ovim člankom se pobliže određuje da u slučaju da operator tržišta plina iz opravdanih razloga ne odabere ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini, da se za ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini određuje opskrbljivač plinom koji ima zakupljen najveći udio radnog volumena u sustavu skladišta plina u Republici Hrvatskoj u skladišnoj godini 2014./2015. te se isto tako produžuje rok operatoru tržišta plina za odabir ponuditelja energije uravnoteženje na godišnjoj razini.

Članak 16. Ovim člankom se ukida obveza Hrvatska energetska regulatorna agencije u roku od šest mjeseci od isteka propisanih rokova samostalno donese uvjete opskrbljivač plinom, s obzirom da je za nedonošenje istih u propisnom roku propisana prekršajna odredba, nepotrebno je duplicirati i troškove i posao na strain kako opskrbljivača plinom tako i Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji.

Članak 17. Ovim člankom određuje se stupanje na snagu Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU*Primjena pravne stečevine Europske unije*

Članak 2.

Ovim se Zakonom u zakonodavstvo Republike Hrvatske prenosi pravna stečevina Europske unije iz područja energetike, a posebice Direktiva 2009/73/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina (SL. L 211, 14. 8. 2009.).

Značenje pojedinih izraza

Članak 3.

(1) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje energetska sektor i regulacija energetske djelatnosti.

(2) U ovom se Zakonu koriste i izrazi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. bilančna skupina – skupina s jednim ili više sudionika na tržištu plina koju organizira i vodi voditelj bilančne skupine,

2. certifikacija operatora transportnog sustava – postupak kojim se utvrđuje sukladnost operatora sustava s odredbama ovoga Zakona kojima se uređuje razdvajanje i neovisnost operatora transportnog sustava,

3. certifikat – akt koji u postupku certificiranja izdaje Hrvatska energetska regulatorna agencija i kojim se potvrđuje da operator transportnog sustava ispunjava uvjete u pogledu njegova razdvajanja i neovisnosti, uvjete financijske, materijalne, tehničke i kadrovske opremljenosti te druge uvjete propisane ovim Zakonom,

4. distribucija plina – razvod plina distribucijskim sustavom visoke, srednje i niske tlačne razine radi isporuke plina krajnjim kupcima, uključujući pomoćne usluge, a isključujući opskrbu plinom,

5. distribucijski sustav – sustav plinovoda i ostalih pripadajućih objekata i opreme koji su u vlasništvu i/ili kojima upravlja operator distribucijskog sustava, a koji se koristi za distribuciju plina, nadzor i upravljanje, mjerenje i prijenos podataka,

6. dugoročno planiranje – planiranje opskrbnih količina plina i kapaciteta plinskog sustava na dugoročnoj osnovi radi zadovoljenja potražnje sustava za plinom, diversifikacije dobavnih pravaca i osiguranja opskrbe kupaca,

7. *energetski subjekt* – pravna ili fizička osoba koja obavlja najmanje jednu od energetskih djelatnosti iz članka 4. ovoga Zakona te je odgovorna za komercijalne i tehničke zadaće i poslove koji su u vezi s tim djelatnostima, ali ne uključuje krajnje kupce,

8. *energija uravnoteženja* – plin koji je predan u transportni sustav ili preuzet iz transportnog sustava radi uravnoteženja transportnog sustava,

9. *horizontalno integrirani subjekt* – energetski subjekt za plin koji osim energetskih djelatnosti u sektoru plina obavlja najmanje jednu djelatnost izvan sektora plina,

10. *Hrvatska energetska regulatorna agencija* (u daljnjem tekstu: Agencija) – nezavisan regulator energetskih djelatnosti osnovan posebnim zakonom i s ovlastima propisanim odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje energetski sektor i regulacija energetskih djelatnosti,

11. *integrirani energetski subjekti* – povezani subjekti koji mogu biti vertikalno ili horizontalno integrirani,

12. *izravni plinovod* – plinovod kojim je ostvarena izravna povezanost s mrežom proizvodnih plinovoda ili plinskim sustavom, a koji dopunjuje međusobno povezani sustav,

13. *kontrola* – prava, ugovori i druga sredstva koja odvojeno ili u kombinaciji, imajući u vidu činjenično stanje ili zakonske odredbe, daju mogućnost odlučujućeg utjecaja na energetski subjekt, posebno putem vlasništva ili prava na korištenje cjelokupne ili dijela imovine energetskog subjekta te prava ili ugovori koji daju odlučujući utjecaj na sastav, glasovanje ili odlučivanje tijela energetskog subjekta,

14. *kućanstvo* – kupac koji kupuje plin za potrošnju u vlastitom kućanstvu, isključujući potrošnju plina za potrebe obavljanja registrirane gospodarske ili druge djelatnosti,

15. *međudržavni spojni plinovod* – plinovod koji prelazi ili premošćuje granicu između država isključivo u svrhu povezivanja transportnih sustava tih država,

16. *međusobno povezani sustav* – dva ili više sustava koji su povezani jedan s drugim,

17. *ministar* – ministar nadležan za energetiku,

18. *Ministarstvo* – ministarstvo nadležno za energetiku,

19. *mreža proizvodnih plinovoda* – svaki plinovod ili mreža plinovoda koji su izgrađeni kao dio projekta eksploatacije nafte ili plina ili se koriste za dovođenje plina iz jednog ili više takvih projekata u postrojenje za preradu ili terminal ili obalni terminal,

20. *novi infrastrukturni objekt* – objekt plinskog sustava koji nije dovršen do 26. travnja 2007.,

21. *odstupanje* – razlika između predanih i preuzetih količina plina iz transportnog sustava, promatrano u određenom vremenskom razdoblju,

22. *operativna akumulacija* – količina plina koja je stlačivanjem uskladištena u transportnom sustavu, isključujući plin za tehnološke kapacitete kojima se isključivo koristi operator transportnog sustava,

23. *operativna zaliha* – količina plina u sustavu skladišta plina koja je u vlasništvu operatora transportnog sustava i kojom se operator transportnog sustava koristi za optimalno tehničko vođenje transportnog sustava,

24. *operator distribucijskog sustava* – energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost distribucije plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj distribucijskog sustava na određenom području i gdje je izvodivo, njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za distribucijom plina,

25. *operator sustava skladišta plina* – energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost skladištenja plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj sustava skladišta plina,

26. *operator terminala za ukapljeni prirodni plin UPP* – energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost upravljanja terminalom za UPP i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj terminala za UPP,

27. *operator transportnog sustava* – energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost transporta plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj transportnog sustava na određenom području i gdje je izvodivo, njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za transportom plina,

28. *operator tržišta plina* – energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost organiziranja tržišta plina,

29. *opskrba plinom* – prodaja ili preprodaja plina kupcu, uključujući prodaju ili preprodaju i UPP-a,

30. *opskrba u obvezi javne usluge* – opskrba plinom koja se obavlja po reguliranim uvjetima za kućanstvo i opskrba plinom onih energetskih subjekata, pravnih i fizičkih osoba kojom se toplinskom energijom proizvedenom iz plina opskrbljuju kućanstvo u skladu sa zakonom kojim se uređuje toplinska energija,

31. *opskrbljivač* – pravna ili fizička osoba koja obavlja energetska djelatnost opskrbe plinom,

32. *opskrbljivača u obvezi javne usluge* – energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost opskrbe u obvezi javne usluge,

33. *opskrbljivač/trgovac u poteškoćama* – opskrbljivač/trgovac koji za razdoblje od najmanje 50 dana nije ispunio dospelje novčane obveze prema drugim energetskim subjektima,

34. *plinska godina* – razdoblje koje počinje u 6.00 sati 1. listopada tekuće godine i traje do 6.00 sati 1. listopada iduće godine, osim ako nije drugačije određeno propisima Europske unije,

35. *plinski sustav* – sustav povezanih postrojenja i vodova koji obuhvaća transportni sustav, distribucijski sustav, sustav skladišta plina i terminal za UPP,

36. *pomoćne usluge* – sve usluge potrebne za pristup i rad transportnog sustava, distribucijskog sustava, sustava skladišta plina i terminala za UPP, uključujući uravnoteživanje transportnog sustava i umješavanje inertnih plinova, osim objekata rezerviranih isključivo za obavljanje osnovne djelatnosti operatora transportnog sustava,

37. *povezani subjekti* – pridruženi subjekti, u skladu sa značenjem članka 41. Sedme Direktive 83/349/EEZ od 13. lipnja 1983. na osnovi članka 44(2)(g)(*) Ugovora o konsolidiranim računima, i/ili udruženi subjekti, u skladu sa značenjem članka 33(1) iste Direktive i/ili subjekti koji pripadaju istim dioničarima,

38. *prihvat i otprema UPP-a* – korištenje terminala za UPP za ukapljivanje plina ili prihvat, iskrcaj i uplinjavanje UPP-a, daljnju otpremu plina u povezani plinski sustav, uključujući privremeno skladištenje UPP-a u svrhu uplinjavanja i pomoćne usluge,

39. *priključak* – fizički priključak na transportni sustav ili distribucijski sustav koji obuhvaća mjernu opremu i obračunsko mjerno mjesto,

40. *proizvodnja plina* – proizvodnja, isporuka i prodaja plina, isključujući proizvodnju prirodnog plina,

41. *proizvodnja prirodnog plina* – način na kojim se u proizvodnom postrojenju postiže da prirodni plin zadovolji uvjete o kvaliteti plina sukladno članku 89. ovoga Zakona, a nakon eksploatacije prirodnog plina, koja se obavlja sukladno propisima iz područja rudarstva i ugljikovodika, kako bi se mogao tehnički i sigurno transportirati ili distribuirati kroz plinski sustav uključujući prodaju i isporuku istoga,

42. *proizvođač plina* – pravna ili fizička osoba koja sudjeluje na tržištu, a proizvodi plin,

43. *proizvođač prirodnog plina* – pravna ili fizička osoba koja sudjeluje na tržištu, a proizvodi prirodni plin,

44. *sigurnost* – uključuje sigurnost opskrbe plinom i tehničku sigurnost plinskog sustava u cijelosti i svim njegovim dijelovima,

45. *skladištenje plina* – utiskivanje plina u sustav skladišta plina, skladištenje plina u radnom volumenu sustava skladišta plina i povlačenje plina iz sustava skladišta plina, uključujući pomoćne usluge,

46. *sustav skladišta plina* – objekt koji je u vlasništvu i/ili kojim upravlja operator sustava skladišta plina, koji se koristi za skladištenje plina, nadzor i upravljanje, mjerenje i prijenos podataka, uključujući i dio terminala za UPP koji se koristi za skladištenje, ali isključujući dio koji se koristi za proizvodne operacije i objekte kojima se isključivo koristi operator transportnog sustava,

47. *terminal za UPP* – objekt koji je u vlasništvu i/ili kojim upravlja operator terminala za UPP i koji se koristi za prihvata i otpremu UPP-a, nadzor i upravljanje, mjerenje i prijenos podataka, isključujući dio terminala za UPP koji se koristi za skladištenje UPP-a,

48. *transport plina* – prijenos plina kroz transportni sustav, isključujući opskrbu plinom i trgovinu plinom, a uključujući tranzit plina i pomoćne usluge,

49. *transportni sustav* – objekt koji je u vlasništvu i/ili kojim upravlja operator transportnog sustava, a koji čine sustav visokotlačnih plinovoda, isključujući mrežu proizvodnih plinovoda i visokotlačne distribucijske plinovode, uključujući plin za tehnološke kapacitete kojima se isključivo koristi operator transportnog sustava, operativnu akumulaciju i ostale pripadajuće objekte i opremu koji se koriste za transport plina, nadzor i upravljanje, mjerenje i prijenos podataka,

50. *treća država* – svaka država osim Republike Hrvatske, država članica Europske unije i ugovornih strana Energetske zajednice,

51. *trgovac plinom* – energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost trgovine plinom kao tržišna djelatnost,

52. *trgovina plinom* – kupnja i prodaja plina, isključujući prodaju plina krajnjem kupcu,

53. *ugovor* – ugovor koji su u pismenom obliku sklopile dvije ili više strana,

54. *vertikalno integrirani subjekt* – energetska subjekt za plin ili više povezanih energetskih subjekata za plin, nad kojim ista osoba ili osobe imaju pravo direktno ili indirektno provoditi kontrolu i koji obavlja najmanje jednu od sljedećih djelatnosti: transport plina, distribucija plina, skladištenje plina i upravljanje terminalom za UPP te jednu od sljedećih djelatnosti: proizvodnja, trgovina ili opskrba plinom odnosno proizvodnja prirodnog plina,

55. *virtualna točka trgovanja* – mjesto trgovine plinom nakon njegova ulaska u transportni sustav, a prije njegova izlaska iz transportnog sustava, uključujući sustav skladišta plina,

56. *voditelj bilančne skupine* – energetska subjekt koji organizira i vodi bilančnu skupinu i odgovoran je za usklađivanje količina plina koje se, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, predaju u transportni sustav i preuzimaju iz transportnog sustava,

57. *zajamčeni opskrbljivač* – opskrbljivač koji pruža javnu uslugu opskrbe plinom prema reguliranim uvjetima krajnjem kupcu koji je pod određenim uvjetima ostao bez opskrbljivača plinom.

Interes Republike Hrvatske

Članak 5.

(1) Sigurna opskrba plinom smatra se ključnim elementom javne sigurnosti i u smislu ovoga Zakona predstavlja:

- osiguravanje isporuke plinom i
 - tehničku sigurnost proizvodnje, transporta, distribucije i potrošnje plina.
- (2) Osiguravanje dostatne proizvodnje i isporuke plina potrebne za život i rad građana te poslovanje i razvoj gospodarskih i društvenih subjekata i njihova opskrba plinom na siguran, pouzdan i kvalitetan način, po realnim cijenama, kao i energetske razvoj, od interesa je za Republiku Hrvatsku.
- (3) Radi očuvanja sigurnosti opskrbe energetske subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javna usluga dužni su, radi ostvarivanja interesa Republike Hrvatske iz stavka 2. ovoga članka, dati prvenstvo osiguranju dostatne količine plina koja je potrebna za život i rad građana te poslovanje i razvoj gospodarskih i društvenih subjekata i njihovu opskrbu plinom na siguran, pouzdan i kvalitetan način, zadovoljavajući pri tome kriterij ekonomičnosti isporuke.
- (4) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva i uz prethodno mišljenje Agencije, može odlukom odrediti da energetske subjekti koji imaju dozvolu za opskrbu plinom budu opskrbljivači u javnoj usluzi za područje jedinice područne (regionalne) samouprave, u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (5) Mišljenje Agencije iz stavka 4. ovoga članka za određivanje opskrbljivača u javnoj usluzi temelji se na provedenom istraživanju funkcioniranja tržišta plina u skladu sa člankom 51. ovoga Zakona.
- (6) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva i uz prethodno mišljenje Agencije, odlukom određuje energetske subjekt, koji ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom, za obavljanje zajamčene opskrbe plinom na području Republike Hrvatske.
- (7) Mišljenje Agencije iz stavka 6. ovoga članka za određivanje zajamčenog opskrbljivača temelji se na provedenom istraživanju funkcioniranja tržišta plina u skladu sa člankom 51. ovoga Zakona.
- (8) Energetske subjekti iz stavaka 4. i 6. ovoga članka dužni su osigurati potrebne uvjete za redovitu i sigurnu opskrbu krajnjih kupaca plinom na način da prvenstveno kupuju plin od proizvođača plina, a nedostatne količine plina od trgovaca te od drugih opskrbljivača, na organiziranom tržištu plina ili iz uvoza.
- (9) Energetske subjekti iz stavaka 4. i 6. ovoga članka su prilikom kupnje plina za potrebe opskrbe plinom koja se obavlja kao javna usluga obvezni primjenjivati najbolju poslovnu praksu i mjere kojima se postižu najpovoljniji uvjeti za krajnje kupce.
- (10) Sudionici na tržištu plina dužni su planirati i poduzimati mjere za sigurnu opskrbu plinom u skladu s propisanim standardima opskrbe plinom i odgovorni su za sigurnost opskrbe plinom u okviru svoje djelatnosti.

(11) Operator distribucijskog sustava dužan je na zahtjev jedinica područne (regionalne) samouprave dostaviti sljedeće podatke: o ponudi i potražnji plina na svom području, izradu procjena buduće potrošnje i raspoložive ponude, planiranje izgradnje dodatnih kapaciteta i razvoj distribucijskog sustava na svom području.

(12) Jedinica područne (regionalne) samouprave na temelju podataka iz stavka 11. ovoga članka od svih operatera distribucijskog sustava, s kojima je sklopila koncesijski ugovor, na svome području analizira i predlaže poduzimanje mjera u okviru svoje nadležnosti utvrđene odredbama ovoga Zakona. Planovi i programi jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju biti usklađeni s planom razvoja plinskog distribucijskog sustava koji je sastavni dio ugovora o koncesiji iz članka 40. ovoga Zakona.

(13) Ministarstvo je odgovorno za praćenje odnosa između ponude i potražnje na tržištu plina, izradu procjena buduće potrošnje i raspoložive ponude, planiranje izgradnje i razvoja dodatnih kapaciteta plinskog sustava te predlaganje i poduzimanje mjera u slučaju proglašenja kriznog stanja.

Dužnosti proizvođača plina i proizvođača prirodnog plina

Članak 13.

(1) Proizvođač plina i proizvođač prirodnog plina dužni su:

1. osigurati siguran, pouzdan i učinkovit rad mreže proizvodnih plinovoda,
2. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa mreži proizvodnih plinovoda, uključujući pristup postrojenjima koja pružaju popratne tehničke usluge, osim onih dijelova mreže proizvodnih plinovoda koji se koriste za proizvodnju plina na lokaciji plinskog polja, u skladu s odredbama ovoga Zakona te aktima iz članka 83. i 84. ovoga Zakona i metodologijom iz članka 88. stavka 2. ovoga Zakona,
3. osigurati da cjelokupna proizvedena količina prirodnog plina bude prvenstveno ponuđena opskrbljivačima koji opskrbljuju plinom kupce na teritoriju Republike Hrvatske,
4. davati sudionicima na tržištu plina informacije propisane aktima iz članaka 83., 84. i 85. ovoga Zakona,
5. uspostaviti i osigurati rad upravljačkog centra za vođenje proizvodnog sustava, sustava mjerenja i sustava za praćenje parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina,
6. izraditi i objaviti te jednom godišnje ažurirati i dostaviti ministru na odobrenje petogodišnji plan razvoja mreže proizvodnih plinovoda te projekciju plana proizvodnje. Ministarstvo će prije davanja odobrenja na dostavljeni plan razvoja mreže proizvodnih plinovoda, odnosno projekcije plana proizvodnje pribaviti mišljenje Agencije,
7. planirati i poduzimati mjere za sigurnu i kontinuiranu proizvodnju plina,

8. davati propisane informacije Ministarstvu i Agenciji,
9. osigurati propisanu kvalitetu proizvedenog plina i prirodnog plina,
10. priključiti se na transportni i/ili distribucijski sustav Republike Hrvatske.

(2) Uvjeti i način proizvodnje i korištenja plina iz obnovljivih izvora energije na tržištu plina, financijski poticaj za proizvodnju i korištenje plina iz obnovljivih izvora energije te druga pitanja vezana za korištenje plina iz obnovljivih izvora energije, određuju se posebnim zakonom kojim će se urediti korištenje obnovljivih izvora energije kao i ostalim propisima.

(3) Proizvođač prirodnog plina dužan je obavijestiti Agenciju o količinama prirodnog plina koje je prodao sukladno stavku 1. točki 3. ovoga članka te potom preostale količine prirodnog plina ponuditi na tržištu plina.

(4) Proizvođač plina i proizvođač prirodnog plina dužni su izraditi i na primjeren način javno objaviti program mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te godišnje izvješće o rezultatima njegove primjene.

(5) Ministarstvo, ako procijeni da je potrebno postaviti dodatne zahtjeve za poboljšanje energetske učinkovitosti u proizvodnji, može rješenjem propisati minimalni stupanj učinkovitosti za pojedine tehnologije koji treba postići kod izgradnje novog ili rekonstrukcije postojećeg proizvodnog postrojenja.

(6) Za prostore na kojima su proizvodna plinska postrojenja, energetske subjekti, odnosno vlasnici tih postrojenja dužni su plaćati naknadu jedinicama lokalne samouprave na čijem području se nalaze takva postrojenja. Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, odlukom propisuje visinu naknade za korištenje prostora, način njezine raspodjele te moguću namjenu takvih sredstava.

Izbor opskrbljivača plinom krajnjeg kupca

Članak 54.

- (1) Krajnji kupac ima pravo na slobodan izbor opskrbljivača plinom, što uključuje i pravo na promjenu opskrbljivača, u skladu s aktom iz članka 89. ovoga Zakona.
- (2) Postupak promjene opskrbljivača plinom provodi operator transportnog sustava ili operator distribucijskog sustava, ovisno o tome na koji sustav je krajnji kupac priključen.
- (3) Promjena opskrbljivača iz stavka 1. ovoga članka je besplatna za krajnjeg kupca. Promjena opskrbljivača treba se provesti u roku ne dužem od tri tjedna, osim u slučaju iz stavka 5. ovoga članka. Promjena opskrbljivača provodi se na temelju zahtjeva krajnjeg kupca, osim ako nije riječ o zajamčenoj opskrbi iz članka 56. ovoga Zakona.

(4) Opskrbljivač čiji je ugovor o opskrbi krajnjeg kupca u postupku raskida ne može postavljati dodatne uvjete za raskid ugovora o opskrbi krajnjeg kupca, uključujući plaćanje neplaćenih nedospjelih obveza krajnjeg kupca te je dužan opskrbljivati krajnjeg kupca do okončanja postupka promjene opskrbljivača. Dosadašnji opskrbljivač može postavljati dodatne uvjete samo u slučaju da krajnji kupac nije podmirio dospjele obveze ili po prethodnom upozorenju opskrbljivača krajnji kupac nije ispunio dospjele obveze, odnosno kada postoji sporazum o ispunjenju obveza, rok za ispunjavanje obveze ne može biti kraći od osam dana od dana dostavljanja upozorenja.

(5) Nezadovoljna strana u svezi s postupkom promjene opskrbljivača može postupiti u skladu s odredbama članka 82. ovoga Zakona.

Određivanje opskrbljivača u obvezi zajamčene opskrbe plinom

Članak 56.

(1) Opskrbljivača u obvezi zajamčene opskrbe plinom na teritoriju Republike Hrvatske određuje Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, a uz prethodno mišljenje Agencije pribavljeno od strane Ministarstva.

(2) Mišljenje Agencije iz stavka 1. ovoga članka za određivanje zajamčenog opskrbljivača temelji se na provedenom istraživanju funkcioniranja tržišta plina u skladu sa člankom 51. ovoga Zakona.

(3) Opskrbljivač u obvezi zajamčene opskrbe plinom određuje se na razdoblje od tri plinske godine.

(4) Opskrbljivač u obvezi zajamčene opskrbe plinom opskrbljuje plinom krajnjeg kupca priključenog na transportni ili distribucijski sustav ako je:

1. dosadašnjem opskrbljivaču plinom krajnjeg kupca prestala važiti dozvola za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom ili

2. dosadašnjem opskrbljivaču plinom krajnjeg kupca Agencija privremeno ili trajno oduzela dozvolu sukladno odredbama zakona kojime se uređuje energetski sektor ili

3. operator tržišta plina pismeno obavijestio o dosadašnjem opskrbljivaču plinom krajnjeg kupca sukladno članku 48. točke 11. ovoga Zakona.

(5) Iznosi tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu viši su od prosječnog iznosa tarifnih stavki za opskrbu krajnjih kupaca sličnog načina potrošnje opskrbljivanih na tržištu plina.

(6) Ugovor o zajamčenoj opskrbi krajnjeg kupca smatra se sklopljenim danom stjecanja uvjeta iz stavka 4. ovoga članka za korištenje prava na zajamčenu opskrbu.

(7) Agencija je dužna u roku od 15 dana od zaprimanja obavijesti iz članka 26. točke 6., članka 29. točke 5., članka 32. točke 5., članka 44. točke 6. i članka 48. točke 10. ovoga Zakona obavijestiti Ministarstvo, zajamčenog opskrbljivača, operatora transportnog sustava, sve operatore distribucijskog sustava i operatora tržišta plina o opskrbljivaču plinom o kojemu je zaprimila obavijesti.

(8) Agencija je dužna obavijestiti Ministarstvo, zajamčenog opskrbljivača, operatora transportnog sustava, sve operatore distribucijskog sustava i operatora tržišta plina o opskrbljivaču plina iz stavka 4. točaka 1. i 2. ovoga članka, najkasnije petnaest dana prije prestanka važenja iste dozvole, odnosno od stupanja na snagu odluke Agencije o privremenom ili trajnom oduzimanju dozvole.

(9) Operator transportnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su dostaviti zajamčenom opskrbljivaču podatke o kupcima koji prelaze u zajamčenu opskrbu u roku od pet dana od pisane obavijesti iz članka 48. točke 11. ovoga Zakona.

Dužnosti zajamčenog opskrbljivača

Članak 59.

Zajamčeni opskrbljivač, osim dužnosti iz članka 57. ovoga Zakona, dužan je:

1. obavljati energetska djelatnost opskrbe plinom na siguran, pouzdan i učinkovit način,
2. opskrbljivati plinom krajnjeg kupca priključenog na transportni ili distribucijski sustav na temelju članka 56. stavka 4. ovoga Zakona,
3. opskrbljivati krajnjeg kupca iz točke 2. ovoga stavka do slobodnog izbora opskrbljivača krajnjeg kupca sukladno odredbama članka 54. ovoga Zakona,
4. krajnjem kupcu iz točke 2. ovoga članka naplaćivati isporučeni plin sukladno iznosima tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu plinom utvrđenim na temelju metodologije iz članka 88. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona,
5. obavijestiti krajnjeg kupca iz točke 2. ovoga članka o uvjetima zajamčene opskrbe, iznosima tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu, pravu na raskid ugovora o zajamčenoj opskrbi krajnjeg kupca, odnosno njegovu pravu na slobodan izbor opskrbljivača plinom,
6. dostaviti krajnjem kupcu ugovor o zajamčenoj opskrbi krajnjeg kupca iz članka 56. stavka 6. ovoga Zakona u roku od osam dana od dana početka zajamčene opskrbe uz obavijest iz točke 5. ovoga stavka,
7. na primjeren način javno objaviti iznose tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu iz članka 88. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona.

Kupci pod posebnom zaštitom u okviru javne usluge i zajamčene opskrbe

Članak 65.

- (1) Kupci iz kategorije kućanstvo koji imaju pravo na opskrbu u okviru javne usluge i izaberu ili koriste po automatizmu taj način opskrbe te su od nadležnog tijela za socijalnu skrb ishodili odluku o statusu ugroženog kupca imaju pravo na posebnu zaštitu u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje energetska sektor te propisima o socijalnoj skrbi.
- (2) Nadležno tijelo za socijalnu skrb koje je utvrdilo status ili promjenu statusa ugroženog kupca dužno je u roku od osam dana od dana promjene statusa ugroženog kupca izvijestiti kupca, operatora distribucijskog sustava i opskrbljivača ugroženog kupca o promjeni statusa kupca.
- (3) Nadležno tijelo za socijalnu skrb dužno je planirati i osigurati sredstva za plaćanje isporučenog plina ugroženom kupcu, odnosno plaćati plin opskrbljivaču u okviru javne usluge u slučaju kada ugroženi kupac ne plaća opskrbljivaču plina u okviru javne usluge.
- (4) Zaštićeni kupac ima pravo na opskrbu određenom količinom plina u slučaju kriznih situacija u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor.
- (5) Na krajnjeg kupca se na odgovarajući način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava potrošača u skladu sa člankom 90. stavkom 2. i 3. ovoga Zakona.

XVI. ZATVORENI DISTRIBUCIJSKI SUSTAV

Članak 79.

- (1) Distribucijski sustav koji se nalazi na zemljopisno ograničenom industrijskom i/ili komercijalnom području i kojim se plin distribuira do krajnjih kupaca koji nisu kućanstvo, kao i distribucijski sustav kojim se distribuira miješani ukapljeni naftni plin, ispareni ukapljeni naftni plin, gradski plin, bioplin ili plin iz biomase može se odrediti kao zatvoreni distribucijski sustav.
- (2) Vlasnik distribucijskog sustava iz stavka 1. ovoga članka dužan je odlukom odrediti organizatora zatvorenog distribucijskog sustava uz suglasnost ostalih pravnih i fizičkih osoba, osim kućanstava, čiji su objekti priključeni na distribucijski sustav iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Agencija će, na zahtjev vlasnika distribucijskog sustava, rješenjem odrediti zatvoreni distribucijski sustav ako:
 1. su iz specifičnih tehničkih ili sigurnosnih razloga rad ili proizvodni postupak korisnika distribucijskog sustava iz stavka 1. ovoga članka integrirani,
 2. se kroz distribucijski sustav iz stavka 1. ovoga članka plin distribuira vlasniku distribucijskog sustava ili njegovim srodnim subjektima ili

3. se kroz distribucijski sustav iz stavka 1. ovoga članka distribuira plin iz stavka 1. ovoga članka bez primješavanja u tok prirodnog plina.

(4) U slučajevima iz stavka 3. točke 1. i 2. ovoga članka Agencija će rješenjem odrediti zatvoreni distribucijski sustav ako na njega nisu priključeni korisnici iz kategorije kućanstvo ili je priključen mali broj korisnika iz kategorije kućanstvo koji su zapošljavanjem ili drukčije povezani s vlasnikom distribucijskog sustava.

(5) Vlasnik zatvorenog distribucijskog sustava, na temelju odobrenja Agencije, može primijeniti iznos naknade za uporabu zatvorenog distribucijskog sustava koju je samostalno odredio.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, Agencija može na opravdani zahtjev korisnika zatvorenog distribucijskog sustava ili samostalno utvrditi odgovarajući iznos naknade za uporabu zatvorenog distribucijskog sustava na temelju usporedne analize naturalnih i financijskih pokazatelja poslovanja operatora distribucijskih sustava u Republici Hrvatskoj, sukladno metodologiji za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina.

(7) Zatvoreni distribucijski sustav iz stavka 1. ovoga članka na mjestu priključenja s distribucijskim ili transportnim sustavom te svaki od objekata priključenih na zatvoreni distribucijski sustav iz stavka 1. ovoga članka moraju imati zasebno obračunsko mjerno mjesto.

(8) Organizator zatvorenog distribucijskog sustava koji se želi priključiti na plinski sustav dužan je zatražiti priključenje sukladno odredbama članka 74. ovoga Zakona.

Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava

Članak 85.

(1) Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava propisuje se razvoj, način vođenja i korištenje kapaciteta distribucijskog sustava.

(2) Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava posebno se uređuje sljedeće:

- opis distribucijskog sustava,
- razvoj, građenje i održavanje distribucijskog sustava,
- upravljanje i nadzor nad distribucijskim sustavom,
- priključenje na distribucijski sustav,
- ugovorni odnosi i opći uvjeti korištenja distribucijskog sustava,
- prava i dužnosti operatora distribucijskog sustava i korisnika distribucijskog sustava,
- mjerna pravila,
- izrada standardnih profila potrošnje,
- objava podataka i razmjena informacija,
- povezivanje s ostalim dijelovima plinskog sustava,
- uvjeti ograničenja i obustave isporuke plina,
- neovlaštena potrošnja plina,
- sadržaj uredno podnesenog zahtjeva za priključenje,
- naknada štete.

(3) U postupku donošenja mrežnih pravila distribucijskog sustava Agencija je dužna osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od minimalno 60 dana, a objavljuju se na internetskim stranicama Agencije.

Članak 91.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj proizvođač plina i proizvođač prirodnog plina koji:

- ne osigura objektivne, jednake i razvidne uvjete pristupa mreži proizvodnih plinovoda, sukladno članku 13. stavku 1. točki 2. i članku 73. staccima 1. i 2. ovoga Zakona,
- ne osigura propisanu kvalitetu proizvedenog plina i prirodnog plina sukladno članku 13. stavku 1. točki 9. ovoga Zakona,
- ne osigura da cjelokupna proizvedena količina prirodnog plina bude prvenstveno ponuđena opskrbljivaču u javnoj usluzi, odnosno zajamčenom opskrbljivaču te ne obavijesti Agenciju o količinama koje je prodao, sukladno članku 13. stavku 1. točki 3. i članku 13. stavku 3. ovoga Zakona,
- ne daje sudionicima na tržištu plina informacije propisane aktima iz članaka 83., 84. i 85. ovoga Zakona, sukladno članku 13. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona,
- ne uspostavi i ne osigura rad upravljačkog centra za vođenje proizvodnog sustava, sustava mjerenja i sustava za praćenje parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina, sukladno članku 13. stavku 1. točki 5. ovoga Zakona,
- ne izradi, ne objavi, ne ažurira i ne dostavi ministru na odobrenje petogodišnji plan razvoja mreže proizvodnih plinovoda te projekciju plana proizvodnje, sukladno članku 13. stavku 1. točki 6. ovoga Zakona,
- ne vodi podatke u svojim poslovnim knjigama, po pravilima internoga računovodstva, sukladno članku 71. staccima 1., 2. i 3. ovoga Zakona,
- ne priključi svoja proizvodna postrojenja na transportni i/ili distribucijski sustav Republike Hrvatske, sukladno članku 13. stavku 1. točki 10. ovoga Zakona,
- ne osigura Agenciji pristup poslovnim knjigama, sukladno članku 72. ovoga Zakona,
- ne postupa sukladno aktu iz članka 84. ovoga Zakona,
- ne postupa sukladno aktu iz članka 85. ovoga Zakona,
- ne postupa sukladno aktu iz članka 89. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba proizvođača plina, odnosno proizvođača prirodnog plina novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna

Članak 105.

(1) Dobavljač plina iz članka 38. stavka 1. Zakona o tržištu plina (»Narodne novine«, br. 40/07., 152/08., 83/09. i 91/11.) danom stupanja na snagu ovoga Zakona određuje se opskrbljivačem opskrbljivača u obvezi javne usluge do 31. ožujka 2014. prema važećim uvjetima prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Opskrbljivač koji je nositelj obveze javne usluge opskrbe plinom kupaca iz kategorije kućanstvo, iz članka 69. stavka 2. Zakona o tržištu plina (»Narodne novine«, br. 40/07., 152/08., 83/09. i 91/11.), danom stupanja na snagu ovoga Zakona određuje se opskrbljivačem u obvezi javne usluge, prema važećim uvjetima prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Opskrbljivač iz stavka 2. ovoga članka određuje se zajamčenim opskrbljivačem do 31. ožujka 2014. prema važećim uvjetima na dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Do dana stupanja na snagu odluke o iznosu tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu, donesene sukladno metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu, opskrbljivač plinom iz stavka 3. ovoga članka krajnjem kupcu koji koristi zajamčenu opskrbu isporučeni plin naplaćuje po cijeni koju je krajnji kupac plaćao prijašnjem opskrbljivaču plinom.

(5) Cijena iz stavka 4. ovoga članka naplaćuje se prvih 30 dana krajnjim kupcima, nakon čega se krajnjim kupcima koji nisu odabrali drugog opskrbljivača plinom isporučeni plin naplaćuje po cijeni energije uravnoteženja koja se predaje u transportni sustav.

(6) Ministarstvo je dužno do 15. siječnja 2014. predložiti Vladi Republike Hrvatske zajamčenog opskrbljivača u obvezi zajamčene opskrbe plinom za teritorij Republike Hrvatske, sukladno članku 56. ovoga Zakona, a koji će djelatnost opskrbe plinom u dijelu opskrbe kupca koji je pod određenim uvjetima ostao bez opskrbljivača obavljati od 1. travnja 2014.

Članak 106.

(1) U razdoblju od dana stupanja na snagu ovoga Zakona do 31. ožujka 2014. za ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini određuje se energetski subjekt koji je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona obavlja energetsku djelatnost dobave plina.

(2) Operator tržišta plina dužan je do 15. siječnja 2014. odabrati ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini, sukladno članku 48. točki 5. ovoga Zakona, a koji će biti ponuditelj energije uravnoteženja na godišnjoj razini od 1. travnja 2014.

(3) U slučaju da operator tržišta plina iz opravdanih razloga ne odabere ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini, sukladno stavku 2. ovoga članka, za ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini određuje se opskrbljivač plinom koji ima zakupljen najveći udio radnog volumena u sustavu skladišta plina u Republici Hrvatskoj.

Članak 110.

- (1) Vlada Republike Hrvatske će donijeti propise iz članka 13. stavka 6. i članka 42. stavka 4. ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Agencija je dužna akte iz članaka 85. i 89. ovoga Zakona te metodologije iz članka 88. ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (3) Operator tržišta plina će donijeti akt iz članka 83. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (4) Operator transportnog sustava će donijeti akt iz članka 84. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (5) Operator sustava skladišta će donijeti akt iz članka 86. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (6) Opskrbljivač plinom će donijeti uvjete opskrbljivača plinom iz članka 57. točke 7. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu općih uvjeta opskrbe plinom.
- (7) Operator terminala za UPP će donijeti akt iz članka 87. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona
- (8) Agencija će u roku od šest mjeseci od isteka propisanih rokova iz stavaka 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga članka samostalno donijeti akte iz stavaka 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga članka, na trošak operatora iz stavaka 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga članka koji nije donio akt iz svoje nadležnosti.